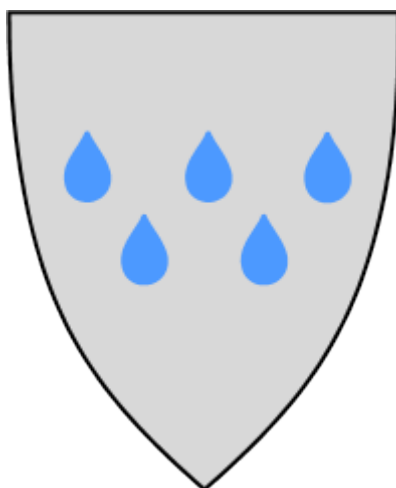


Økonomireglement

TINN KOMMUNE

Kommunestyret september 2024



1	OVERORDNEDE LOVER, FORSKRIFTER OG REGLER	2
2	FORMÅL MED TINN KOMMUNENS ØKONOMIREGLEMENT.....	3
3	GENERELLE FULLMAKTER TIL KOMMUNEDIREKTØREN.....	4
3.1	INTERNKONTROLL.....	4
4	FINANSIELLE MÅLTALL FOR UTVIKLINGEN AV KOMMUNENS ØKONOMI	5
4.1	KORRIGERT NETTO DRIFTSRESULTAT - MINIMUM 2,5 %.....	5
4.2	ØKONOMISK BUFFER – DISPOSISJONSFONDET 5% AV DRIFTSINNTEKTER.....	6
4.3	FINANSIERINGSSTRUKTUR – GJELDSBELASTNING	6
4.4	RENTE OG AVDRAGSBELASTNING – 10% AV DRIFTSINNTEKTENE	6
4.5	ØKONOMISK KONTROLL.....	7
4.6	LIKVIDITET MINST 1,0	7
4.7	KONSEKVENSER VED AVVIK FRA NØKKELTALL	7
5	ØKONOMISK RAPPORTERING.....	8
6	BUDSJETT, ØKONOMIPLAN OG ØKONOMISTYRING.....	9
6.1	PROSESS FOR ØKONOMIPLAN OG ÅRSBUDSJETT	9
6.2	VEDTAK I KOMMUNESTYRET	11
6.3	JUSTERING AV VEDTATT BUDSJETT	11
7	KOMMUNEREGNSKAPET OG ÅRSAVSLUTNING	12
7.1	STRYKNINGSREGLER.....	12
7.2	BRUK AV PREMIEFOND	12
7.3	DRIFTSREGNSKAPET	12
7.4	INVESTERINGSREGNSKAPET	12
7.5	TAP PÅ KRAV OG AVSKRIVNINGER AV FORDRINGER	12
7.6	ANVISNING OG BETALING AV REGNINGER.....	13
7.7	KOMMUNALE FORETAK.....	14
7.8	ANDRE SELSKAP	14
8	REGLEMENT FOR INVESTERINGSPROSJEKT	15
8.1	FØR OPPSTART AV INVESTERINGSPROSJEKT.....	16
8.2	ETTER GJENNOMFØRT INVESTERINGSPROSJEKT	16
9	STARTLÅN OG VIDEREFORMIDLING AV HUSBANKLÅN	17

1 Overordnede lover, forskrifter og regler

Kommuneloven § 14-2 gir føringer for kommunestyrets plikter:

Kommunestyret skal selv vedta

- a. Økonomiplanen og årsbudsjettet
- b. Årsregnskapene og årsberetningene
- c. **Finansielle måltall** for utviklingen av kommunens økonomi
- d. Regler for økonomiforvaltningen (**økonomireglement**)
- e. Regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement).

Forskrifter for økonomiarbeid i kommunene:

- Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner
- Forskrift om rapportering fra kommuner. (KOSTRA-forskriften)
- Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner
- Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale gebyrer

God kommunal regnskapsskikk for kommuneregnskapet

- Rammeverket
- Krs 1: Klassifisering av anleggsmidler, omløpsmidler og langsiktig og kortsiktig gjeld
- Krs 2: Anskaffelseskost og opptakskost for balanseposter
- Krs 3: Lån – opptak, avdrag og refinansiering
- Krs 4: Avgrensing mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet
- Krs 5: Endring av regnskapsprinsipper, estimater og korrigerer av tidligere års feil
- Krs 6: Opphevet
- Krs 7: Usikre forpliktelser, betingede eiendeler og hendelser etter balansedagen
- Krs 8: Leieavtaler
- Krs 9: Nedskrivning av anleggsmidler
- Krs 10: Kommunale foretak – regnskapsmessige problemstillinger (foreløpig)
- Krs 11: Finansielle eiendeler og forpliktelser
- Krs 12: Interkommunale samarbeid etter kommuneloven (foreløpig)
- Krs 13: Engasjement i selskaper (foreløpig)
- Krs 14: Konsolidert regnskap (Foreløpig)

I tillegg er veiledere utarbeidet av departementet

- Veileder til budsjett og regnskapsforskriften (oppdatert 4.januar 2024)
- Veileder til garanti og finansforskriften
- Veiledning til regnskapsrapporteringen i KOSTRA
- Veileder til selvkostforskriften
- Veileder i økonomiplanleggingen
- Budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet

Flere andre lover er også gjeldende for kommuner. Blant disse er merverdiavgiftsloven, lov om offentlige anskaffelser, lov om merverdiavgiftskompensasjon, regnskapsloven med flere.

Økonomireglementet vil aldri kunne sette til side lover, forskrifter eller KRS' ene.

Veiledere og presiseringer (brev) fra departementet vil også telle før økonomireglementet.

Vedtak gjort av kommunestyret i årsbudsjett vil også gå framfor økonomireglementet.

2 Formål med Tinn kommunens økonomireglement

Kommunelovens §14-2 d.) krever at kommunene har et eget reglement. Det er ikke gitt noen videre bestemmelser om hva reglementet skal inneholde.

Økonomireglementet har ikke til hensikt å gjengi lover, forskrifter og annet regelverk. Tinn kommunenes økonomireglement vil begrenses til å ta opp forhold som ikke er avklart i annet regelverk. Økonomireglementet vil også ta inn §14-2 c.) om finansielle måltall.

§ 14-2 e) Finansreglementet inngår ikke i økonomireglementet, men har sitt eget dokument.

Formålet er å lage interne regler for Tinn kommune som bidrar til god økonomistyring.

Videre skal reglementet avklare hva kommunestyret selv skal ta stilling til og hva kommunestyret delegerer til kommunedirektør.

Økonomireglementet gjelder for Tinn kommune. Reglementet gjelder for kommunale foretak så langt det passer.

Dette økonomireglementet erstatter:

- Reglement for delegering av budsjettmyndighet
- Reglement for økonomiplanarbeid og årsbudsjett
- Reglement for anvisning
- Reglement for investeringsbudsjett
- Reglement for årsavslutning
- Reglement for avskrivning av fordringer
- Reglement for startlån

Alle vedtatt 15.des - 2022 av kommunestyret.

Dette reglement erstatter ikke:

- Reglement for innkjøp
- Reglement for finans og gjeldsforvalningen

Begge to vedtatt 15.des - 2022 av kommunestyret og vil gjelde inntil videre.

3 Generelle fullmakter til kommunedirektøren

Videredelegering av fullmakter

Kommunedirektøren kan delegere videre de tildelte fullmakter.

Budsjettekniske korreksjoner

Kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta budsjettekniske korreksjoner, der lov eller forskrift ikke er til hinder for det.

Oppretting og inndragning av stillinger

Kommunedirektøren gis fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av vedtatt budsjett.

Lån (startlån) og boligtilskudd

Kommunedirektøren gis fullmakt til å avgjøre søknader om startlån og boligtilskudd.

Bankfullmakt

Kommunedirektøren delegeres myndighet til å disponere kasse, bank, postgiro og driftskreditter.

Godkjenne utbetalinger

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne utbetalinger.

Låneopptak

Kommunedirektøren delegeres myndighet til å effektivere vedtak fra kommunestyret om låneopptak. Dette inkluderer finansielle leieavtaler, driftskreditt og lån til videre utlån. Kommunedirektøren har også fullmakt til å refinansiere lån. Se eget finansreglement.

Premiefond

Det delegeres til kommunedirektør å ta avgjørelser i forhold til bruk av premiefond.

Andre fullmakter til kommunedirektør

Særskilte fullmakter er gitt under hvert hovedkapittel i reglementet.

3.1 INTERNKONTROLL

Kommunedirektøren skal påse at det utøves tilstrekkelig internkontroll med administrasjonens virksomhet, jf. kommuneloven § 25-1.

Kommunedirektøren er ansvarlig for at kommunes økonomiforvaltning har en forsvarlig intern styring og kontroll. Det skal etableres administrative rutiner som sørger for at budsjettoppfølgingen er gjenstand for betryggende kontroll og at utøvelsen skjer i tråd med økonomireglementet, samt gjeldende lover og forskrifter.

Kommunedirektøren skal minst én gang i året rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn, jf. kommuneloven § 25-2.

4 Finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi

Følgende økonomiske nøkkeltall – finansielle måltall – benyttes i budsjett, økonomiplan og rapportering.

	Nøkkeltall	Verdi
1	Korrigert netto driftsresultat (årlig)	Minimum 2,5 %
2	Økonomisk buffer (målt ved disposisjonsfond)	Minimum 5,0 %
3	Finansieringsstruktur (målt ved gjeldsbelastning)	Maksimum 110%
4	Rente og avdragsbelastning (målt ved finansutgifter)	Maksimum 10%
5	Økonomisk kontroll (målt ved avvik fra budsjettet)	0% eller positivt
6	Likviditet (målt ved bankinnskudd mot kortsiktig gjeld)	Større enn 1,0

De finansielle måltall bør tilpasses den aktuelle situasjonen kommunen befinner seg i. Det er derfor anledning å bestemme andre måltall enn de som er foreslått i økonomireglementet. En slik bestemmelse må være en del av kommunestyrets budsjettvedtak og gjelder kun for budsjett og regnskapet det aktuelle året.

4.1 KORRIGERT NETTO DRIFTSRESULTAT - MINIMUM 2,5 %.

Teknisk beregningsutvalg anbefaler at netto driftsresultat over tid bør ligge på 1,75%. Tinn kommune er, på grunn av større kraftrelaterte inntekter, i en posisjon hvor det er naturlig å definere et årlig måltall som ligger noe høyere.

Netto driftsresultat er definert i økonomiforskriften i skjemaene gitt i §5-4 og §5-6. Netto driftsresultatet bør korrigeres for bruk/avsetning til bundne fond.

Bruk/avsetningen til bundet fond inngår ikke i netto driftsresultat. Utgifter/inntekter knyttet til bundne fond inngår i netto driftsresultat. Det gjør at bundne fond kan ha en uheldig innvirkning på netto driftsresultat, som gir grunn til å korrigere netto driftsresultat.

Kommunedirektør bør i sitt forslag til budsjett- og økonomiplan legge til grunn at kommunen årlig skal ha et netto driftsresultat på minimum 2,5%. Avvik fra dette målet skal skje i dialog med kommunestyret og avhenge av konkrete tiltak og mål.

Et lavere korrigert nettodriftsresultat bør kunne forklares i:

- Svake kraftinntekter (salg av konsesjonskraft og avtalekraft/utbytte)
- Store engangsbevilgninger i drift (tilskudd, vedlikehold eller engangsutgifter)
- De fleste kommuner i Norge har svakt netto driftsresultat. Som indikerer lave frie inntekter for alle kommuner.

Formålet med positivt netto driftsresultatet er i hovedsak to forhold:

- Styrke disposisjonsfondet
- Overføre midler til investering som egenkapitalandel til prosjekter

4.2 ØKONOMISK BUFFER – DISPOSISJONSFONDET 5% AV DRIFTSINNTEKTER.

Kommunens buffer er i all hovedsak disposisjonsfond.

Samlet disposisjonsfond (balansekonti 256...) bør være minst 5% av sum driftsinntekter korrigert for VAR-inntekter. Formålet er å opprettholde en sikringsmargin som gjør at Tinn kommune kan handtere et fall i kraftinntektene. Dersom regnskapet viser et disposisjonsfond under 5% av driftsinntektene korrigert for VAR-inntekter vil det være et tydelig signal om behovet for innsparinger og reduksjoner i kommende budsjett.

4.3 FINANSIERINGSSTRUKTUR – GJELDSBELASTNING

Maksimalt 110 % av driftsinntekter fratrukket VAR-inntektene.

Det er vanskelig å sette noen absolutt grense for hvor mye lån en kommune kan klare. Kommunenes inntekter og utgiftsnivå er med på å avgjøre hvor mye gjeld en kommune kan ha. Rentenivået vil også innvirke. Videre vil investeringer i selvkostområdene belaste kommuneregnskapet mindre enn investeringer på andre områder.

Kommunens samlede gjeld	
Minus utlån formidlingslån/startlån	
Minus kapitalgrunnlag selvkost VAR	
Minus ubrukte lån	
Sum gjeld som belaster frie inntekter med avdrag og renter	110%

En lånegjeld på 110% av netto driftsinntekter korrigert for VAR-inntektene er et høyt tall, men er nødvendig for å kunne bygge nytt helsehus og/eller flerbrukshall. Et lavere tall vil være til hinder, eller utsette nytt helsehus i mange år fremover. Velger enn et lavt tall (f.eks 25%) vil det bety oppsparing til fond før investeringen kan starte. En slik oppsparing vil ta tid.

En lånegjeld tilsvarende 110% av netto driftsinntekter vil belaste driften og krever innsparinger i kommende økonomiplaner sammenlignet med budsjett år 2024.

Ved å benytte lån til finansiering av investeringsprosjekter vil det være mulig å spare på disposisjonsfondet til senere. Dette gir fleksibilitet, men også en større belastning på driftsbudsjettet i form av renter og avdrag. Motsatt vil det å benytte disposisjonsfondet for å redusere låneopptak medføre mindre sikkerhetsmargin og fleksibilitet senere år. Dette er en avveining som bør gjøre ved hvert budsjettvedtak.

4.4 RENTE OG AVDRAGSBELASTNING – 10% AV DRIFTSINNTEKTERNE

Sum renteutgifter og avdragsutgifter bør ikke overstige 10% av sum totale driftsinntekter.

Dette er også et høyt tall og begrunnelsen henger sammen med forrige nøkkeltall. I tillegg vil dette nøkkeltallet også ta hensyn til rentenivået. Et høyt rentenivå vil belaste driften mer og en bør vurdere stopp eller reduksjon i investeringer i fremtidige budsjetter.

4.5 ØKONOMISK KONTROLL

Nøkkeltallet måles for budsjettrammer bevilget av kommunestyret. Et avvik fra bevilget budsjettramme er en indikasjon på manglende økonomisk kontroll. Et stort avvik tilsier svak økonomisk styring. Avvik fra rammebudsjettet vil kunne ha flere årsaker. En vanlig begrunnelse er «feil» budsjett i utgangspunktet. Feil budsjett er også svikt i økonomisk kontroll. Økonomisk kontroll bør måles mot både opprinnelig budsjett og budsjett justert i juni.

Avvik	God kontroll	Mindre god kontroll	Svak kontroll
Avvik fra Opprinnelig budsjett	0-2% merforbruk eller bedre.	2-5% merforbruk	10% merforbruk eller mer.
Avvik fra budsjett justert i juni	0-1% merforbruk eller bedre	1-5% merforbruk	5% merforbruk eller mer.

Det er avviket mellom regnskapet ved årets slutt og budsjett som måles. For rapportering underveis i året kreves en prognose for hva regnskapet vil vise ved årets slutt. Deretter beregnes en prognose for avviket ved årets slutt.

4.6 LIKVIDITET MINST 1,0

Sum bankinnskudd og kontanter (210... i balansen) minus ubrukte lånemidler skal minimum dekke kortsiktig gjeld (23... i balansen).

Likviditetsgraden regnes ved å formelen:

$$(Sum\ bankinnskudd - ubrukte\ lånemidler) / Kortsiktig\ gjeld$$

Formålet med nøkkeltallet er å hele tiden ha lett tilgjengelige betalingsmidler til å dekke gjeld som forfaller i nær framtid.

Ubrukte lånemidler er forbeholdt investeringsprosjekter. Dette er lån tatt opp til prosjekter som ikke er ferdigstilte. Ubrukte lånemidler kan ikke benyttes til å dekke opp kortsiktig gjeld.

4.7 KONSEKVENSER VED AVVIK FRA NØKKELTALL

Ved avvik av nøkkeltall skal kommunedirektør ta opp med kommunestyret om det er nødvendig med endringer i drift eller investeringer.

5 Økonomisk rapportering

Det skal rapporteres til kommunestyret tre ganger pr år.

1. Økonomisk rapport pr 1.tertial, og behandles av kommunestyret i juni.
2. Økonomisk rapport pr. 2.tertial, og behandles av kommunestyret i oktober.
3. Årsregnskap og årsberetning, som behandles senest juni etter årets utløp.

Ved de samme tidspunktene skal det også gis finansrapporter

I tillegg skal det rapporteres internt fra ledergruppen til kommunedirektør

- Når mars måned er avsluttet – innen 30.april
- Når juli måned er avsluttet – innen 10.september
- Når oktober måned er avsluttet – innen 30.november

Rapportene skal minimum vise:

- Prognose for regnskapsresultat ved årets slutt.
- Prognose for mer- eller mindre forbruk for hvert rammeområde ved årets slutt.
- Prognose for nøkkeltallene ved årets slutt.
- Forklaringer til eventuelle avvik.
- Framdrift og gjennomføring av viktige politiske vedtak.

Investeringsprosjekter gis en kort orientering i 1.tertial. Til rapporteringen 2. Tertial skal det være en utvidet orientering for investeringsprosjektene.

6 Budsjett, økonomiplan og økonomistyring

6.1 PROSESS FOR ØKONOMIPLAN OG ÅRSBUDSJETT

- a. Juni: Sak om innledende økonomiplanarbeid legges frem som sak til kommunestyret.
- b. September: budsjett-arbeid på enhetene/avdelingene.
- c. Oktober: kommunedirektørens ledergruppe utarbeider forslag til budsjett/økonomiplan
- d. Første uken i november fremlegger kommunedirektørens forslag til politisk behandling.
- e. Senest siste uken i november lager formannskapet sin endelige innstilling til kommunestyret.
- f. Tidligst 14 dager etter innstilling fra formannskapet vedtar kommunestyret budsjett/økonomiplan.

Innhold fra innledende sak om økonomiplanarbeid - juni

Driftsbudsjett:

Denne skal inneholde økonomiforskriften §5-4 1.ledd og 2.ledd.
2.ledd presenteres kun på totalrammer for hvert rammeområde.

Investeringsbudsjett:

Denne skal inneholde økonomiforskriften §5-5 1.ledd og 2.ledd.
2.ledd presenteres med inndeling av investeringene fordelt på:

- Investeringer på selvkostområder
- Investeringer som ikke kan finansieres med lån
- Andre investeringer

Nøkkeltall:

Det gjøres beregninger som kan gi anslag på om det nøkkeltallene vil være innenfor kravene.

Innledende økonomiplanarbeid er ikke ment å være et endelig budsjett. Dette er ment som et grunnlag for å gi og ta imot signaler om hva som er utfordringer til høsten budsjettarbeid.

Kommunestyret bør i sitt vedtak (i juni) varsle om de ser for seg innsparinger i drift eller begrensninger i investeringene. En slik varslet innsparing i drift skal drøftes med fagorganisasjoner før budsjettprosessen tar til i september.

September – Budsjettarbeid på enhetene/avdelingen:

Budsjettarbeidet bør være basert på:

- Kommunestyrets vedtak i juni
- Justert for endring i antall brukere og endring i brukernes behov
- Signaler fra kommunedirektøren ledergruppe
- Videreføring av dagens drift

Oktober – Ledergruppas budsjettarbeid

Ledergruppa vil nødvendigvis jobbe med budsjett hele året. Men i september/oktober vil det være nødvendig med økt innsats. Gruppas arbeid er å bidra til et saldert budsjettforslag som kommunedirektør kan fremlegge for formannskapet.

Etter statsbudsjettet er lagt frem vurderes muligheter for nye tiltak eller behov for innsparinger. Tiltak det ikke er funnet rom for i kommunedirektørens budsjettforslag vedlegges i en egen liste i budsjettsaken.

November – Politisk arbeid – Formannskapet

Kommunedirektøren legger frem sitt forslag til budsjett i begynnelsen av november. Til fremleggelsen (åpent møte) bør alle politiske utvalg og tillitsvalgte være inviterte. Dette for å sikre samme informasjon og mulighet til spørsmål.

Formannskapet lager en innstilling til kommunestyret i slutten av november. Denne innstillingen skal legges ut til offentlig ettersyn i 14 dager. Dette gir mulighet for å komme med innspill som kommunestyret kan ta med i sin behandling.

6.2 VEDTAK I KOMMUNESTYRET

Kommunestyret vedtar årsbudsjett i desember etter bevilgningsbudsjett §5-4 og §5-5.

Kommunestyret vedtar årsbudsjett – drift:

§ 5-4 1.ledd vedtas i samsvar med forskriften.

§ 5-4 2. ledd vedtas slik:

	Bevilgning til rammeområde	Beløp
1	Administrasjon	
2	Oppvekst	
3	Levekår	
4	Samfunn	
5	Vann, avløp og renovasjon	
7	Konsesjonskraft	
8	Felles inntekter og utgifter	
	Korreksjonsposter	

På rammeområdene inngår bruk og avsetning til bundne fond. Renter kan i enkelt tilfeller også inngå på rammeområdene. Disse postene korrigeres for å få summen til å stemme med 1.ledd. Sum korreksjoner fra alle rammeområder vises på egen linje.

Kommunestyret kan når som helst endre på inndelingen, men bør signalisere en slik endring allerede i Juni-møtet.

Kommunestyret vedtar årsbudsjett – investeringer:

§ 5-5 1.ledd vedtas i samsvar med forskriften

§ 5-5 2.ledd Administrasjonen legger frem forslag til inndeling.

6.3 JUSTERING AV VEDTATT BUDSJETT

Kommunedirektøren legger frem forslag til budsjettjusteringer når det er nødvendig.

Budsjettjusteringer skal vurderes ved følgende tidspunkter:

- Tidligst mulige etter regnskapet er levert revisjon lages en sak om re-budsjettering av ubrukte investeringsmidler.
- I juni samtidig som 1.tertialrapport behandles av kommunestyret legges frem forslag til nødvendige budsjettjusteringer i samsvar med kommunelovens § 14-5
- I oktober/november samtidig med at 2.tertialrapport behandles av kommunestyret legges frem forslag om nødvendig budsjettjusteringer i samsvar med kommunelovens § 14-5

Kommunestyret kan alltid gjøre budsjettjusteringer når de finner det nødvendig.

Delegering til kommunedirektør

Kommunedirektør har fullmakt til å justere budsjett innenfor hvert rammeområde, men ikke på tvers av rammeområdene. En endring innenfor et rammeområde kan likevel ikke være av prinsipiell karakter. En prinsipiell endring kan være å redusere budsjett for en enhet så mye at enheten i praksis blir avvirket.

7 Kommuneregnskapet og årsavslutning

7.1 STRYKNINGSREGLER

Årsavslutningen gjennomføres slik kommuneloven og økonomiforskriften med tilhørende veileder sier. Der reglene gir valgmuligheter delegeres til kommunedirektøren å gjøre slikt valg. Valgt løsning skal begrunnes og informeres om i årsberetningen.

7.2 BRUK AV PREMIEFOND

Pensjonsselskapet tilfører midler til kommunenes premiefond hvert år. Disse midlene blir stående i pensjonsselskapet. Kommunen kan kun benytte pengene til å betale pensjonsfakturaer fra pensjonsselskapet. Å benytte av disse midlene gir kommunen bedre likviditet og vil innvirke på kommende års regnskap og budsjett. Det delegeres til kommunedirektør å ta avgjørelser i forhold til bruk av premiefond.

7.3 DRIFTSREGNSKAPET

Så langt reglene ikke er til hinder forsøkes følgende gjennomført i driftsregnskapet:

- Opptjente renter av saldoen på kraftfondet settes av på kraftfondet pr. 31.12.
- Årets Konesjonsavgift avsettes til bundet næringsfond.
- Næringsaktiviteter finansieres med bruk av tidligere avsatt næringsfond i henhold til vedtatt budsjett.
- Andel av ubrukte integreringsmidler i året settes av til fritt fond med merkelapp «integreringsmidler».
- Bundne fond inntektsføres der det er klart at disse fondene er disponert tidligere år. (Manglende inntektsføring av bundne fond tidligere år).

7.4 INVESTERINGSREGNSKAPET

Alle midler i investeringsregnskapet er frie midler til felles finansiering av investeringsregnskapet, og skal ikke henføres til enkeltprosjekter med unntak av øremerkede midler.

7.5 TAP PÅ KRAV OG AVSKRIVNINGER AV FORDRINGER

Retningslinjer for tapsavsetninger

Tapsavsetning gjøres ved årsavslutning for å dekke forventede/sannsynlig tap på krav slik at fordringsmassen blir mest mulig reell.

Retningslinjer for avskrivning av tap

Avskrivning av tap innebærer ikke nødvendigvis at videre innfordring avsluttes. Avskrivning innebærer at man i regnskapet anser kravet som tapt, ved at tapet utgiftsføres i driftsregnskapet og at balanseposten kortsiktige fordringer reduseres tilsvarende. Som hovedregel skal tapet føres på den enheten inntekten tidligere er ført på. Eventuelle senere innbetalinger på tap føres som inntekt i driftsregnskapet på den enheten tapet tidligere er ført. Den videre innfordring av kravet avhenger av tvangsgrunnlaget og hvorvidt det er kostnadseffektivt å fortsette innfordringen. Krav som anses tapt, men hvor kommunen fremdeles har tvangsgrunnlag overfor debitor, overføres til langtidsovervåking. Dette med henblikk på at debtors økonomiske situasjon kan endres over tid.

Ved andre utlån enn formidlingslån (startlån) skal det fremmes sak for kommunestyret før slik utlån kan tapsføres.

Retningslinjer for avskrivning av konstaterede tap og sletting

Forutsatt at inkasso er forsøkt, skal krav konstateres og regnskapsføres som tapt når:

- konkurs-/dødsbehandling er avsluttet
- kravet er foreldet
- utleggsforretning har ikke ført fram
- ved tapt rettsavgjørelse/dom er rettskraftig
- gjeld ettergis etter gjennomført akkord og gjeldsordning etter gjeldsordningsloven
- debitors adresse er ukjent/utvandret (utskrift fra folkeregisteret evt. returpost) foreldelse etter 3 år
- eventuelle sikkerheter er realisert og debitor ikke har økonomisk evne til å betjene restkravet

Konstaterede tap der kommunens krav overfor debitor er bortfalt, skal og må slettes. Sletting innebærer at videre innfordring av kravet avsluttes. Debitor gjøres kjent med det.

Delegering til kommunedirektør

- Inngå betalingsavtale med inntil ett års varighet
- Foreta saksbehandling i saker om akkordløsning. Minstedekning 25% av totalt krav og begrenset tap oppad til 30.000,- kr
- Foreta saksbehandling av skyldners søknad om gjeldsordning etter gjeldsordningsloven for privatpersoner

7.6 ANVISNING OG BETALING AV REGNINGER

Formål er å bidra til god kontroll av kommunens utbetalinger.

Det skal til enhver tid foreligge en oppdatert liste som viser hvem som har rett til å anvise og for hvilke ansvar. Dersom det er fast stedfortreder, bør denne være ført på listen.

Ved kort midlertidig fravær (f.eks. ferie) vil det være tilstrekkelig med en mail som viser hvem som har fått anvisningsmyndighet, hvilket tidsrom og ansvar.

Listen skal være godkjent av kommunedirektør. Endring av listen krever ny godkjenning og listen gjøres tilgjengelig for revisjon.

Før anvisning kan skje, skal utbetalingen være attestert av en som har kjennskap til utgiften/utbetalingen.

Attestanten skal ha forsikret seg at varen/tjeneste er levert kommunen eller når den blir levert.

Anviser skal forsikre seg at utbetalingen er relevant for kommunen. Ingen kan gjennomføre må anvisning om de er inhabile.

Det skal alltid være forskjellige personer som attesterer og anviser samme utbetaling.

Bestilling og attestasjon kan gjøres av samme person.

7.7 KOMMUNALE FORETAK

Kommunelovens kapittel 9 omhandler kommunale foretak.

Regnskapsførere for kommunens egne foretak (KF) er kommunen økonomiavdeling. Økonomiavdelingen bistår også med budsjett, økonomiplan og rapportering.

Kommunale foretak følger samme frister, regler, retningslinjer, prosedyrer og rutiner for regnskapsavslutning som for kommunen sitt årsregnskap. Kontrollutvalget skal avgi en uttalelse til regnskapet før kommunestyret vedtar regnskapet.

Styret i KF'et skal behandle årsregnskap og årsberetning. Denne oversendes kontrollutvalget som avgir en uttalelse til kommunestyret før endelig vedtak. Møtene må koordineres i denne rekkefølgen.

7.8 ANDRE SELSKAP

Økonomiavdelingen er regnskapsførere for:

- Tinn Kirkelige Fellesråd (TKF).
- Fjellab IKS

Kommunestyret vedtar selv størrelsen på kontanttilskudd som skal bevilges til selskapene. Det utarbeides en tjenesteytingsavtale mellom økonomiavdelingen i kommunen og selskapene. Det angis i avtalen hva som er vederlagsfri og hva det skal betales for.

Styrene i selskapene behandler og vedtar årsregnskapet og årsberetningen selv. Vedtatt årsregnskap og årsmelding meldes opp som referatsak til kommunestyret.

8 Reglement for investeringsprosjekt

For investeringsprosjekter som går over flere år har Kommunal- og moderniseringsdepartementet sagt følgende:

Årsbudsjettet skal være realistisk og fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret. Det følger således av kommuneloven at investeringsbudsjettet er ettårig. Dette innebærer at et investeringsprosjekt som vil gå over flere budsjettår, må tas inn i investeringsbudsjettet kun med den delen av utgiftene til prosjektet som forventes i det aktuelle budsjettåret. Bevilgninger til resterende del av utgiftene til et flerårig prosjekt må deretter tas inn i de påfølgende års budsjetter i takt med prosjektets fremdrift. Samtidig innebærer dette at vedtak om totale kostnadsrammer for flerårige enkeltprosjekter må gis som tillegg til den obligatoriske oppstillingen av investeringsbudsjettet, og utgiftene må fordeles på de enkelte år i økonomiplanen.

Når det gjelder endringer i årsbudsjettet vil dette være påkrevd selv om den totale budsjettbalansen ikke er forrykket. Kravet til budsjettreguleringer gjelder for de enkelte bevilgninger når forventede utgifter overskrider de enkelte rammer som er vedtatt i årsbudsjettet. Dette innebærer at forsinkelser eller forseringer av investeringsprosjekter som påvirker kommunestyrets bevilgninger (...) må innarbeides i et revidert budsjett når avvikene tilsier det. Tilsvarende gjelder for forventninger om kostnadsøkninger/-reduksjoner eller inntektsreduksjoner/-økninger. Budsjetterte prosjekter som ikke er iverksatt eller fullført innenfor planlagt budsjettår, skal tas med i årsbudsjettet for påfølgende år, enten i det ordinære budsjettvedtaket eller i forbindelse med en budsjettregulering.

Departementet presiserer at det ikke vil være tilstrekkelig for å oppfylle lovens krav til årsbudsjett og krav om hjemmel til å disponere kommunens midler å legge til grunn at investeringsprosjekter anses som fullfinansiert i henhold til en vedtatt økonomiplan eller tidligere budsjettvedtak. Vedtatt økonomiplan, unntatt vedtak for år 1 i økonomiplanen dersom dette er vedtatt som årsbudsjett, eller tidligere års budsjettvedtak, kan etter departementets vurdering ikke regnes som bevilgninger som underordnet organ kan disponere.

Investeringsbudsjettet kan være fastsatt som brutto utgifter og inntekter pr. programområde eller virksomhetsområde, eller brutto utgifter og inntekter pr. investeringsprosjekt. Det kan også være krav om at investeringsprosjekter over visse beløp skal ha et samlet kostnadsoverslag med tilhørende finansieringsplan. Ut over bevilgninger til organisatoriske enheter eller prosjekter kan det komme sentrale bevilgninger til for eksempel utlån og mottatte avdrag på utlån, kjøp og salg av aksjer og salg av eiendommer, bygg og anlegg. Kommunestyret kan fastsette at slike sentrale bevilgninger kun skal håndteres av kommunestyret selv, eller at formannskapet får visse fullmakter.

Departementets uttalelse tas med her da det kan være ulike tolkninger om budsjettering og bruk av bevilgninger til investeringer.

8.1 FØR OPPSTART AV INVESTERINGSPROSJEKT

Bevilgninger til investeringer skal være gjort av kommunestyret før bestilling eller oppstart av et investeringsprosjekt kan skje. Unntak fra dette kan bare gjøres dersom det har oppstått en situasjon der manglende tiltak vil være til vesentlig skade.

Investeringer over 10 millioner kroner skal ha egen sak til kommunestyret.

Investeringssaken i 1.fase er en bestillingssak og skal vise:

- En behovsutredning.
- Hvilken prioritet investeringen har.
- Om det er behov med forprosjekt.
- Hvem som er prosjektansvarlig
- Mulig fremdrift av investeringen
- Antatte kostnader og evt inntekter investeringen vil ha.

Kommunestyret avgjør i saken om kommunen skal gå videre med investeringen og om det skal legges inn i årsbudsjett og/eller økonomiplan.

Investeringssaken i fase 2 skal være basert på de bestillinger kommunestyret har gjort i fase 1. Hensikten med å dele saken inn i to faser er å redusere utgifter til investeringsprosjekter kommunestyret ikke ønsker skal utredes videre.

8.2 ETTER GJENNOMFØRT INVESTERINGSPROSJEKT

Det skal utarbeides dokumentasjon for forvaltning, drift og vedlikehold for byggeprosjekter før overtakelsesforretning gjøres

Investeringsprosjekter er ferdige når overtakelsesforretninger er gjort, eller at kjøper har overtatt det fulle ansvaret.

Det skal rapporteres på investeringene ved de faste rapporteringstidspunktene. I tillegg lages en egen sluttrapportering.

9 Startlån og videreformidling av husbanklån

Retningslinjer for tildeling av startlån og tilskudd skjer i henhold til Husbankens til enhver tid gjeldende regelverk. Vedtatt i Tinn kommunestyre 17.12.2015(PS 148/15).

- Kommunens samlede utlån av husbankmidler skal ikke overstige 90 millioner kroner.
- Maksimalt låneopptak i husbanken for ett budsjettår settes til 20 millioner kroner.
- Samfinansiering med privat bank skal undersøkes før fullfinansiering gis som startlån.
- Størrelse på et enkelt lån bør ikke gå utover antall personer som får startlån.
- Det benyttes husbankens rente uten tillegg på 0,25%
- Godkjenning av søknad krever at søker har vært folkeregistrert minst 3 siste måneder i kommunen eller er ansatt i fast jobb i kommunen.

Endring av låne- og betalingsbetingelser eller delvis sletting av startlån

Som hovedregel skal normal inkassoprosedyre iverksettes. Når debitor har kortvarige eller mer omfattende økonomiske problemer, kan det inngås avtale om endring av låne- og/eller betalingsbetingelser. Forutsetningen er at avtalen ikke skal være bedre for debitor enn det som vurderes som nødvendig for å inndrive kravet.

Dersom avtale om endring av låne- eller betalingsbetingelser ikke overholdes eller kontakt med debitor ikke oppnås, skal inkassoprosedyre iverksettes derom ikke særskilte grunner taler imot. Ved salg av eiendom der det ikke oppnås full dekning, har debitor mulighet til å søke om sletting av det resterende lånet. Det forutsettes skriftlig søknad og svar. Søkeren skal som hovedregel levere dokumentasjon på inntekter, utgifter, formue, gjeld og utskrift av ligning.

Det kan inngås følgende avtaler om endring av betalings- og lånebetingelser:

1. Øke tilbakebetalingstiden med inntil 1 år.
2. Redusere renten med inntil 1 % i forhold til den til enhver tid gjeldene rentesats fra Husbanken.
3. Innvilge avdragsfrihet i inntil 1 år. Dersom dette også vil innebære forlengelse av tilbakebetalingstiden, gjelder punkt 1 over.